

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

**OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA
KASBIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TA'LIM
TEXNOLOGIYALARINING INNOVATSION JARAYONLARI**

Umarova Asila Sunnatali qizi

Qo'qon davlat universiteti Pedagogika mutaxassisligi

2-bosqich magistranti

asilaumorova034@gmail.com

+998934737041

Annotatsiya: *Ushbu maqolada oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyani shakllantirish jarayonida zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llashning o'rni va ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, innovatsion ta'lim jarayonlari, ularning pedagogik samaradorligi va o'qituvchining kasbiy rivojlanishiga ta'siri tahlil qilingan.*

Kalit so'zlar: *Kasbiy kompetensiya, ta'lim texnologiyasi, innovatsion jarayon, o'qituvchi tayyorlash, interfaol usul, axborot texnologiyasi, refleksiya.*

Аннотация: *В данной статье рассматриваются роль и значение использования современных образовательных технологий в процессе формирования профессиональной компетентности будущих учителей в высших учебных заведениях. Также анализируются инновационные образовательные процессы, их педагогическая эффективность и влияние на профессиональное развитие учителя.*

Ключевые слова: *Профессиональная компетентность, образовательные технологии, инновационный процесс, подготовка учителей, интерактивный метод, информационные технологии, рефлексия.*

Annotatsiya: *V dannoy state rassmatrivayutsya role i znachenie ispolzovaniya sovremennykh obrazovatelnykh tekhnologiy v protse fomirovaniya professionalnoy kompetentnosti budushchikh uchiteley v vysshikh uchebnykh zadevaniyax. Takje analiziruyutsya innovative educational processes, ix pedagogical effectiveness and influence on professional development.*

Keywords: *professional competence, educational technology, innovative process, teacher training, interactive method, information technology, reflection.*

KIRISH. Zamonaviy ta'lim tizimi oldiga qo'yilayotgan asosiy vazifalardan biri — bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirish va ularni raqobatbardosh mutaxassis sifatida tayyorlashdir. Qolaversa Bugungi kunda oliy ta'limda innovatsion texnologiyalami loyihalash va ularni o'quv jarayoniga samarali tatbiq etish pedagogik faoliyatning ajralmas qismiga aylangan. Chunki o'qituvchining kasbiy mahorati faqat nazariy bilimlar bilan emas, balki ularni amaliyotda qo'llay olish

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

ko'nikmalari bilan belgilanadi. Bugungi kunda ta'lim tizimida kechayotgan islohotlar o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini yangi bosqichda rivojlantirishni taqozo etmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasini modernizatsiya qilish, zamonaviy ta'lim texnologiyalarini joriy etish, o'quv jarayonini raqamlashtirish hamda o'qituvchilarning malakasini oshirishga qaratilgan davlat siyosati amalga oshirilmoqda. Ayniqsa, 2030-yilgacha mo'ljallangan "O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimini rivojlantirish konsepsiyasi"da o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini xalqaro talablarga moslashtirish, ta'lim texnologiyalarining innovatsion shakllarini joriy etish muhim yo'nalish sifatida belgilangan

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA. Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyani rivojlantirish masalasi zamonaviy pedagogika fanining markaziy muammolaridan biri sifatida ko'plab mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan tadqiq etilgan. O'zbekistonlik olimlar — O. Hasanboyeva, M. Xodjayeva, N. Azizxo'jayeva, Sh. Yuldasheva, R. Safarova va boshqalar — o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi, pedagogik texnologiyalarni qo'llash va ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni tatbiq etishning nazariy hamda amaliy jihatlarini chuqur o'rganganlar. Ularning ilmiy ishlari ta'limda innovatsion texnologiyalarni joriy etish o'qituvchining kasbiy kompetensiyasini shakllantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatishini isbotlaydi.

Xorijiy tadqiqotchilar — J. Dewey, D. Kolb, M. Fullan, P. Drucker, J. Hattie kabi pedagogika va ta'lim innovatsiyasi bo'yicha yetakchi olimlar — ta'limda o'quvchi markaziga asoslangan interfaol metodlar, reflektiv o'qitish, "hayot davomida ta'lim olish" konsepsiyasini ilgari surishgan. Ularning fikricha, ta'lim texnologiyalarining muvaffaqiyati o'qituvchining o'z faoliyatiga ijodiy va tahliliy yondasha olishi bilan belgilanadi.

MUHOKAMA VA NATIJA. Olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyani shakllantirish jarayoni faqat nazariy bilimlarni egallash bilan cheklanmay, balki ularni amaliy faoliyatda qo'llay olish, ta'lim texnologiyalarini samarali tanlash va ularni innovatsion yo'nalishda qo'llay olish malakasini rivojlantirishni talab etadi.

Muhokama jarayonida aniqlanishicha, zamonaviy ta'lim texnologiyalarini loyihalash va tatbiq etish o'qituvchi tayyorlov tizimida quyidagi ustuvor yo'nalishlarni belgilab beradi:

Interfaol o'qitish metodlari – "klaster", "aqliy hujum", "keys-stadi", "rol o'yinlari" kabi metodlar bo'lajak o'qituvchilarda mustaqil fikrlash, muammoni hal etish va hamkorlikda ishlash kompetensiyalarini rivojlantiradi.

Raqamli ta'lim texnologiyalari – masofaviy o'qitish, elektron platformalar (Moodle, Google Classroom, Edmodo)dan foydalanish o'quv jarayonini innovatsion tarzda tashkil etish imkonini beradi.

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

Refleksiv va tadqiqotga yo'naltirilgan ta'lim – talabalarning o'z faoliyatini tahlil qilish, mustaqil ilmiy izlanish olib borish va natijalarni baholash ko'nikmalarini shakllantiradi.

Integratsion yondashuv – nazariya va amaliyotni uyg'unlashtirish orqali o'qituvchi kasbiy kompetensiyasini kompleks rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, muhokama davomida aniqlanganidek, o'qituvchining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda **innovatsion madaniyat, ijodiy fikrlash va raqamli savodxonlik** muhim o'rin tutadi.[1.156] Bu omillar ta'lim texnologiyalarini muvaffaqiyatli joriy etishning poydevori hisoblanadi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki:

Oliy ta'limda innovatsion texnologiyalarni loyihalash o'qituvchi shaxsini zamon talablariga mos tayyorlashga yordam beradi;[4.32]

Kasbiy kompetensiyaning rivojlanishi o'qituvchi faoliyatida samaradorlik, tashabbuskorlik va yangilikka ochiqlikni ta'minlaydi.

Innovatsion ta'lim jarayonlari o'qituvchini nafaqat bilim beruvchi, balki **rivojlantiruvchi, yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi, ilhomlantiruvchi shaxs** sifatida shakllantiradi..

. **XULOSA VA TAVSIYALAR.** Bugungi kunda ta'lim sifatini oshirish va raqobatbardosh pedagoglarni tayyorlashning eng muhim omillaridan biridir. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari esa bu jarayonning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida namoyon bo'lmoqda.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi xulosalarga kelindi:

Kasbiy kompetensiyani rivojlantirish uchun o'quv jarayonida innovatsion va interfaol o'qitish texnologiyalarini qo'llash zarur.

O'qituvchi tayyorlov jarayonida nazariy bilimlar amaliy mashg'ulotlar, raqamli vositalar va muammoli ta'lim metodlari bilan uyg'unlashtirilganda ta'lim samaradorligi oshadi.

Innovatsion yondashuv o'qituvchining mustaqil fikrlashi, ijodiy faoliyati va yangilikka ochiqligini rivojlantiradi.

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari yordamida talabalarda raqamli savodxonlik, kommunikativ va refleksiv kompetensiyalarni shakllantirish mumkin.

O'qituvchilarda kasbiy kompetensiyani rivojlantirish — nafaqat ta'lim sifati, balki jamiyatning intellektual salohiyati oshishiga ham xizmat qiladi.

Shu asosda quyidagi tavsiyalarni berish mumkin:

1. Oliy ta'lim muassasalarida o'qituvchilarni tayyorlash jarayoniga zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini keng joriy etish;

2. Ta'lim jarayonida innovatsion loyihalash, raqamli platformalar va masofaviy ta'lim tizimlarini rivojlantirish;

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

3. Bo'lajak o'qituvchilarni ilmiy-tadqiqot faoliyatiga jalb etish, mustaqil fikrlash va tahliliy yondashuvni shakllantirish;
4. Pedagoglarda innovatsion madaniyat va reflektiv fikrlashni rivojlantirish bo'yicha maxsus trening va seminarlarni yo'lga qo'yish;
5. O'qituvchilar faoliyatini baholashda kasbiy kompetensiya mezonlarini (bilim, ko'nikma, qadriyat, innovatsion salohiyat) inobatga olish.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azizxo'jayeva N. N. *Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.* – Toshkent: TDPU, 2020.
2. Dewey J. *Democracy and Education.* – New York: Macmillan, 1916.
3. Drucker P. *Innovation and Entrepreneurship.* – New York: Harper & Row, 1985.
4. Fullan M. *The New Meaning of Educational Change.* – New York: Teachers College Press, 2007.
5. Hasanboyeva O. *Pedagogik kompetensiyani shakllantirishning nazariy asoslari.* – Toshkent: Fan, 2019.
6. Hattie J. *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement.* – London: Routledge, 2009.
7. Kolb D. *Experiential Learning: Experience as the Source of
- 8 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi. – Toshkent, 2019.
9. O'zbekiston Respublikasi. Ta'lim to'g'risidagi Qonun. – Toshkent, 2020.